

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 6 - 2/2009 г .

Относно: План за управление на речните басейни в Дунавски район за басейново управление

На основание чл. 26, ал. 1, т.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми*, във връзка с чл. 31, ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 36, ал. 10 и 11 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони*

СЪГЛАСУВАМ

План за управление на речните басейни в Дунавски район за басейново управление

Възложител: Басейнова дирекция за управление на водите в Дунавски район за басейново управление

поради следните **мотиви**:

1. Основна цел на Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) в Дунавски район за басейново управление е всички повърхностни и подземни водни тела (ВТ) и свързаните с тях екосистеми да достигнат добро екологично състояние преди края на 2015 г., чрез определяне и прилагане на интегрирани програми от мерки.
2. Целите на ПУРБ в Дунавски район за басейново управление допринасят за постигането на националните стратегически цели по околна среда, дефинирани в проекта на Националната стратегия за околна среда (2009-2018 г.);
3. Препоръчани са, чрез доклада за екологична оценка и в резултат от проведените консултации, допълнително и други конкретни условия и мерки за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от прилагането на ПУРБ в Дунавски район за басейново управление.
4. В доклада за оценка за съвместимост (ДОС) е направено е обобщено заключение за липса на значителна степен на отрицателно въздействие върху целостта, предмета и целите на опазване на защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000, които

могат да бъдат засегнати от реализирането на Плана за управление на речните басейни в Дунавски район.

- Извършен е анализ на състоянието на водните тела като ключови елементи на защитените зони. Определени са водните тела, върху които има значителни кумулативни въздействия от действието на съществуващи обекти и за тях са предложени адекватни смекчавщи мерки. За защитените зони в добро функционално състояние е предвидено прилагането на превантивни мерки.
 - За всяка от защитените зони са идентифицирани видовете и местообитанията, които могат да бъдат засегнати от реализирането на плана и за които е необходимо да се прилагат специфични мерки с цел подобряване на благоприятното природозащитно състояние (БПС).
 - Направен е задълбочен анализ на предложената за управлението на речните басейни програма от основни и допълнителни мерки по смисъла на РДВ (Рамкова директива за води на ЕС) и е оценено въздействието ѝ върху защитените зони.
5. В съответствие с разпоредбите на чл. 23, ал. 2, т. 6 от *Наредбата за ОС* са предложени конкретни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на плана, включително и ограничаване на някои дейности за гарантиране на функционалната цялост на зоните и техните елементи и кохерентността им в НЕМ.
6. Разгледани и оценени са алтернативите от прилагане на определените като съвместими със защитените зони мерки в ПУРБ за подобряване на качеството и количеството на водите и нулевата, вкл. и алтернативата от прилагане на допълнителните мерки за зоните. Изведени са заключения за положителни въздействия върху БПС на видове и местообитания при прилагането им.
7. В хода на изготвяне на ЕО и ОС са проведени консултации, резултатите от които са съобразени мотивирано по подходящ начин. Докладите по ЕО и ОС са публикувани на интернет страницата на БДДР в рамките на едномесечния срок за консултации с обществеността, в резултат от което не са получени писмени мотивирани отрицателни становища от заинтересовани лица, както и информация, различна от представената в доклада за ОС.

и при следните мерки и условия:

I. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на ПУРБ в Дунавски район за басейново управление.

A. Общи условия и мерки:

1. Инвестиционни предложения/планове, програми или проекти, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на Закона за опазване на околната среда) и оценка на съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на Закона за биологичното разнообразие) да се одобряват по реда на съответния специален закон само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт.

Инвестиционните предложения, планове, програми и проекти, които са в съответствие с параметрите предвидени в ПУРБ, да се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони, на основание чл. 31, ал. 3, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

2. При проучванията, одобряването и разрешаването на инвестиционните предложения, имащи отношение към ПУРБ, да бъдат съобразявани и:

2.1. режимите на защитените територии, определени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление;

2.2. режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл. 12, ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие]

2.3. режимите на зоните за защита на водите, определени по чл. 119а от Закона за водите;

2.4. изискванията за здравна защита на селищната среда.

Б. Мерки за отразяване в окончателния вариант на ПУРБ

1. Да се посочат нови алтернативни водоизточници за водоснабдяване на София и другите големи градове;
2. Да се прецизират таблиците в приложенията, като се отстранят несъответствията относно принадлежността на някои водни обекти към съответното поречие.
3. Да се въведе забрана за отнемане на води от речните водохващания за енергетиката през летните сухи месеци.
4. Поради пренасищане на водосборите на реките Искър, Янтра, Огоста и Лом с голям брой ХТС и особено с ВЕЦ е целесъобразно да се въведе ограничителен и/или забранителен режим при издаване на разрешителни за ВТ към водосборите на: р.Искър, р. Стакевска (с 12 ВЕЦ на водосбора), р. Лом, р. Бърза, във водосбора на р. Видима и по р. Янтра след конкретизиране на ВТ.
5. Въвеждане на ограничения и/или забрана за добив на инертни материали в близост до кладенци и водоземни системи за питейно водоснабдяване.
6. Въвеждане на контрол и програми за опазване и почистване на водите във ВТ категория „езера“.
7. Да се предвиди разработването на методики, единни системи за оценки и единни критерии, както следва:
 - Изготвяне на унифицирана методика за определяне на екологичния минимум в духа на ВД 2000/60 ЕС. На основание тази методика ще бъде направена съответна промяна на минималния отток в разрешителните за водоземане с цел - подобряване на състоянието им по отношение хидроморфологичното качество.
 - Да бъдат разработени и утвърдени стандарти за класификационна система, която да отчита спецификата на фоновото обогатяване на повърхностните води в Дунавски район с определени химични елементи, с което някои повърхностни водни тела ще могат да бъдат определени като тела в “много добро химично състояние”.
 - Изготвяне на експертна оценка за оптималното разстояние между единичните /не участващи в каскада ВЕЦ-овете на реката или между две каскади ВЕЦ-ове с оглед осигуряване на екологичен комфорт на речните хабитати и по необходимост въвеждане на ограничителни мерки. Определяне на критерии за максимална застроеност с ВЕЦ на даден водосбор според вида на ВЕЦ-а (руслов или деривационен) При необходимост въвеждане на нормативно определяне на допустимото застрояване на реките с МВЕЦ.
 - Въвеждане на унифицирани стандарти за качество на различните замърсители и съществуваща утвърдена и действаща класификационна система за категоризиране и определяне на състоянието или потенциала на повърхностните водни тела - категория езера.

8. Разработване на фискални преференции за въвеждането на механизми и практики за водна ефективност, особено в областите с недостиг на вода, като се вземат под внимание социалния контекст и възможните регионални различия.
9. Зоните за защита на питейните и минералните води да се приведат в съответствие с изискванията в наредбата по чл. 135, т. 6 на Закона за водите.
10. Да се предприемат мерки за решаване на проблемите и подпомагане приключването на процедурите за получаване на разрешителни за водовземане от повърхностните и подземните води, както и за учредяването на зоните за защита на водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване (проблемите, свързани със собствеността на земята и др.).
11. Предоставяне на интернет базирана информация за състоянието на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.
12. По отношение на защитените зони, попадащи в обхвата на ПУРБ:
 - Да се изключи от ПУРБ определената като несъвместима с предмета и целите на опазване на защитена зона BG0000426 “Река Луда Яна” мярка за подобряване на качеството и количеството на водите “залесяване срещу ерозия” съгласно графа 10 от табл. 1 от ДОС.
 - Да се включат новопредложените мерки за намаляване на негативното въздействие върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в конкретните защитени зони, както е посочено в последните две графи на Табл. 1 от Приложение № 1 на ДОС като за защитени зони BG0000166 “Врачански Балкан”, BG0000494 “Централен Балкан”, BG0000396 “Персина”, BG0000495 “Рила”, BG0000496 “Рилски манастир”, BG0000163 “Витоша” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна да отпадне последното изречение от предпоследната графа.
13. Предложените в т. 6 и 9.2. на ДОС мерки за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на негативното въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване в конкретните защитени зони да се редуцират до следните:
 - При изграждането на нови ПСОВ в защитените зони да се търсят алтернативни варианти за реализирането им извън границите на природните местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в тях.
 - Да не се допускат нови корекции в участъци от реките, попадащи в границите на Natura 2000 зони извън регулациите на населените места. Дейностите по поддържането на съществуващи в зоните корекции, за които има съществени причини да бъдат запазени (защита на селища и земеделски земи от наводнения), да се осъществява след консултиране с конкретни експерти, в зависимост от предмета на опазване в съответните зони. Укрепване на речните участъци да се извършва извън периодите за размножаване на хидробионтите и извън участъците за мръстене. Височината на речните прагове да е съобразена с миграционните особености на потамодромните видове и където праговете са високи да се предвидят байпаси за осигуряване на биокоридорните функции на реката за тях.
 - В защитените зони, в които изграждането на ВЕЦ и добива на строителни материали е допустимо от плана, да се изисква от инвеститорите провеждане на предварителен едногодишен мониторинг върху количеството и качеството на водите, върху хидробионтите и природните местообитания в речните участъци с дължина около 1 км над водохващането и под заустването при ВЕЦ или над и под площадката за добив на строителни материали, който да бъде използван за оценка в рамките на процедурите по ОВОС и ОС. С

разрешителните за водоползване за ВЕЦ да се разрешава усвояване на не повече от 30% от средногодишния отток.

- Предвидените с допълнителните мерки байпасни връзки да се проектират и изпълнят в зависимост от биологичните особености на конкретните хидробионтни видове, предмет на опазване в съответната зона.
 - Да се изисква за всички съществуващи и нови МВЕЦ, баражи, корекции и др. подобни съоръжения, нарушаващи биокоридорните функции на реките, да бъдат оборудвани с рибни проходи, отговарящи на екологичните изисквания на местната ихтиофауна, както и на съвременните технологични възможности и добрите практики.
 - Проекти за залесявания на брегове, на терени срещу ерозия и за питейно водоснабдяване в съседство или в защитени зони, както и за оводняване на влажни зони, възстановяване на речни корита и меандри и зарибяването на язовири, да се изпълняват след консултация с конкретни експерти, в зависимост от предмета на опазване в съответните зони с цел определяне на видовия състав.
 - Към ПУРБ да се изготвят и поддържат актуални тематични карти с нанесени граници на защитените зони (на хартиен и електронен носител) за съответните речни басейни, в които по водни тела да бъдат нанесени площите, усвоявани от действащи, одобрени или в процес на съгласуване ВЕЦ, обекти за добив на строителни материали и наносни отложения, баражи, коригирани участъци, укрепени брегове и др.
14. Мерките в ПУРБ, свързани с реализация на инвестиционни намерения, планове, програми и проекти, попадащи в защитени територии да бъдат съобразени с режимите на конкретните защитени територии, регламентирани със Закона за защитените територии, заповедите им за обявяване и плановете за управление.
 15. Да бъдат отразени по подходящ начин направените нормативно регламентирани и реално осъществими предложения за мерки в получено в МОСВ становище, вх. № 26-00-4685/19.12.2009 г. от “Сдружение за дива природа Балкани”.
 16. Въвеждане на забрана за изсичане при почистване на крайречна естествена растителност, която се явява природно местообитание по Приложение №1 от Закона за биологичното разнообразие.
 17. Да се направи проучване за възможностите за залесяване и възстановяване на речни и крайречни хабитати.
 18. Да се отразят като мерки за водните тела в р. Дунав мерките, залегнали в Плановете за управление на защитените територии и в Плана за заливните гори по реката.

В. Мерки за съобразяване при прилагането на ПУРБ.

1. Изграждане на съвременни автоматични станции за пълен метеорологичен мониторинг за оптимално и устойчиво управление на водите към изкуствените водоеми
2. Развитие на екологосъобразно селско стопанство и прилагане на добри практики за внасяне на торове и други подобрители и за контрол на количеството им
3. Проучвания за несъбрани и непречистени руднични води, картирането им и набелязване на мерки за отвеждане и пречистване. Изясняване ситуацията и разработване на мерки за решаване на проблемите със старите рудници
4. Необходимо е при изграждането на ВЕЦ да се определи минималния воден отток на реката, така че количеството на водата да отговаря на екологичния

минимум, необходим за поддържане на биоразнообразието в крайречните и водните екосистеми, влажни зони и др.

5. При изграждането на ВЕЦ по поречието важна мярка е максималното запазване на съществуващата растителност, особено дървесната, при използване подходите за изграждане на зауствания и площадките и водонапорните съоръжения.
6. Да се изградят рибни проходи и байпаси на русловите ВЕЦ.
7. Заустването на отработени води от ПСОВ трябва да става извън важни за размножаването на хидробионтите участъци от защитените зони и извън зоните на обитаване на хидробионти включени в Приложение 2 на Директива за хабитатите 92/43/ЕЕС, както и в близост до тях.
8. Водите на ПСОВ да се заустват под пъстървовата зона на реките и да се намали водоползването през летните месеци в пъстървовата зона.
9. Да се внася зарибителен материал от редки и застрашени видове.
10. Да се следи състоянието на популациите на стопански ценните видове риби в р. Дунав (дунавска скумрия, распер, сабица и др.) и при нужда да се ограничава ползването им.
11. Да не се извършват реконструкции в речни участъци и пресушаване на крайречни блата за които е установено, че е съсредоточено размножаването на риби от даден вид или видове.
12. Да се прилагат добри практики при дейности за укрепване на речните брегове и дъна, съобразени със съвременните технологии и материали.

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на ПУРБ в Дунавски район за басейново управление

1. БДУВ Дунавски район да изготвя годишен доклад по наблюдението и контрола при прилагането на Плана за управление на речните басейни в Дунавски район за басейново управление, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на екологичните щети в резултат от прилагането на Плана, който да представя в МОСВ (дирекция «Превантивна дейност») не по-късно от **1 март на всяка следваща година.**
2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на Плана да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
Води	<p><u>I. Мярка:</u> <u>Осигуряване на достатъчно количество и качество, вода за питейно-битово водоснабдяване на населението.</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> <i>Изградени нови водовземания, осигуряващи алтернативно и/или допълнително водоснабдяване в райони в които черпената вода от наличните съоръжения не отговаря на нормативните изисквания, бр.;</i></p> <p><i>Изградени съоръжения за пречистване на питейните води, до постигане на нормативно установеното качество на водата, бр.;</i></p> <p><i>Отклонения от нормативно установените</i></p>	Годишно	ВиК, Община, РИОКОЗ, БДДР

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
	<p>изисквания към качеството на водата за питейно-битово водоснабдяване: показатели – водоснабдителни системи, бр.;</p> <p>- количество на използваната вода за питейни нужди - $Q_{ср. год} = m^3/y$; $Q_{ср. дн.} = m^3/d$;</p> <p>- население, включено към изградена обществена водопроводната мрежа - брой жители; $Q = \text{млн. } m^3/y$;</p> <p>- Население водоснабдявано от собствени водоизточници - брой жители</p> <p><u>2. Мярка:</u> <u>Доизграждане и изграждане на нови канализационни мрежи</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> Дължина на изградената канализационна мрежа – <i>км</i> Нова канализационна мрежа- <i>км</i> Разделна канализация- <i>км</i> Население, включено към канализационната мрежа – <i>бр. жители</i> - Изграденост на канализационната мрежа – <i>Е.Ж.</i>; - Ползваемост на канализационната мрежа – <i>Е.Ж.</i>;</p> <p><u>3. Мярка:</u> <u>Доизграждане, разширение, реконструкция, модернизация и изграждане на нови ГПСОВ</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> <i>ПС за канални води и др. съоръжения - бр., l/сек.</i> <i>ПСОВ, модулни локални пречиствателни съоръжения- брой , капацитет- екв. жители.</i> <i>Количество на отпадъчните води, зауствани без пречистване - m^3/d ; m^3/y, екв. жители.</i></p> <p><u><i>ПСОВ над 100 000 екв. жит.</i></u> <u>Съществуващи, нова, реконструкция</u> <i>Проектен капацитет – m^3/d;</i> <i>Проектен капацитет – Е.Ж.;</i> <i>Действителен капацитет – m^3/d;</i> <i>Действителен капацитет – Е.Ж.;</i> <u>Степен на пречистване</u> – механично , вторично, отстраняване на N и P, третично (допречистване), редукция на N и P, мг/л; <u>Водоприемник</u> <i>% на товара от агломерацията, която постъпва в ПСОВ;</i> <i>Генерирана утайка – тон с.в./год;</i> <i>Третирана утайка в ПСОВ – тон с.в./год;</i> <i>Оползотворена утайка – в земеделие – тон с.в./год;</i> <i>За други нужди – тон с.в./год;</i> <i>Обезвредена утайка – депо(тон с.в./год.);</i> <i>изгаряне(тон с.в./год);</i> <i>Бр.н.м.10000-1000000 без пречистване на отпадъчните води, бр.еж;</i></p>	<p>Годишно</p> <p>Годишно</p>	<p>В и К, Община, МОСВ, РИОСВ, БДДР</p> <p>В и К, Община, МОСВ, РИОСВ, БДДР</p>

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
	<p><u>ПСОВ от 10 000 до 100 000 екв. жит.</u> Съществуващи, нова, реконструкция Проектен капацитет – м³/д; Проектен капацитет – Е.Ж.; Действителен капацитет – м³/д; Действителен капацитет – Е.Ж.; Степен на пречистване – механично , вторично, отстраняване на N и P, третично (допречистване) редукция на N и P, мг/л; Водоприемник % на товара от агломерацията, която постъпва в ПСОВ; Генерирана утайка – тон с.в./год; Третирана утайка в ПСОВ – тон с.в./год; Оползтворена утайка – в земеделие – тон с.в./год; За други нужди – тон с.в./год; Обезвредена утайка – депо(тон с.в./год.); изгаряне(тон с.в./год); Бр.н.м.10000-1000000 без пречистване на отпадъчните води, бр.еж, количество отпадъчни води без пречистване –хил. м³/год;</p> <p><u>ПСОВ от 2 000 до 10 000 екв. жит.</u> Съществуващи, нова, реконструкция Проектен капацитет – м³/д; Проектен капацитет – Е.Ж.; Действителен капацитет – м³/д; Действителен капацитет – Е.Ж.; Степен на пречистване – механично , вторично, отстраняване на N и P, третично(допречистване) редукция на N и P, мг/л; Водоприемник % на товара от агломерацията, която постъпва в ПСОВ; Генерирана утайка – тон с.в./год; Третирана утайка в ПСОВ – тон с.в./год; Оползтворена утайка – в земеделие – тон с.в./год; За други нужди – тон с.в./год; Обезвредена утайка – депо(тон с.в./год.); изгаряне(тон с.в./год); Бр.н.м.2000-10000 без пречистване на отпадъчните води, бр.еж, количество отпадъчни води без пречистване –хил. м³/год;</p> <p><u>Пречистване на води на населени места под 2 000еж.</u> Съществуващи, нова, реконструкция Бр. модулни локални пречиствателни съоръжения- брой , капацитет- еж; Количество на отпадъчните води, зауствани без пречистване - м³/ден ; м³/год., еж; Бр. изградени влажни зони, еж; Бр. н.м. включени към ГПСОВ на др. населено място; Бр.н.м. под 2000 е.ж. без пречистване на отпадъчните води, бр.еж, количество отпадъчни води без пречистване –хил. м³/год; Количество на отпадъчните води, зауствани във водните тела след ГПСОВ –хил. м³/год;</p>		

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
	<p>Количество на отпадъчните води, зауствани без пречистване - --хил. м³/год; Товар от градски отпадъчни води – БПК - – кг/год, азот– кг./год, фосфор– кг/год.</p> <p>4. Мярка: Регулиране на водното ниво или други морфологични изменения</p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> Хидроенергийни язовири – бр, капацитет –хил. м³/год; Язовири за питейно водоснабдяване - бр, капацитет –хил. м³/год; Язовири за напояване – бр., капацитет - хил. м³/год; Регулирани водни обеми в комплексните и значими язовири,, хил. м³/год; Прехвърляни водни количества в др. речни басейни– хил. м³/год; Изградени или реконструирани рибни проходи – бр/ год; Залесени речни брегове –км/ год; Възстановени стари речни меандри - км/ год; Изградени ХТС за борба с ерозия на бреговете - бр. Възстановяване и рекултивация на речни корита – км МВЕЦ – в експлоатация - Бр. ; м³/год. преработвана вода, Kwh- получена енергия; – в строителство - Бр. ; м³/год преработвана вода, Kwh- преработена енергия; – в процес на проектиране, с положително становище на компетентния орган; Бр.; м³/год преработвана вода, Kwh- преработена енерги; Отказани процедури за МВЕЦ-бр; Изградени ВЕЦ – бр; Произведена енергия от МВЕЦ, хил.МВт/ч/г; Баластриери в експлоатация - Бр. ; иззети инертни материали - м³/год; Баластриери с ново разрешение - - Бр Отказани процедури за баластриери – бр.</p> <p>5. Мярка Провеждане на мониторинг на повърхностните и подземни води и зони за защита на водите за <u>оценка състоянието на водните тела</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> 1. Наблюдавани пунктове от програмите за мониторинг на повърхностни води-бр 2. Извършени анализи за елементите за качество, определящи екологичното състояние на повърхностни води - биологични - физико-химични - хидроморфологични 3. Наблюдавани пунктове за физикохимично и</p>	<p>Годишно</p> <p>Годишно</p>	<p>Собственик или структурата стопанисваща обекта, РИОСВ, БДДР, МОСВ, ИАРА, НАГ, община</p> <p>РИОСВ, ИАОС, БДДР</p>

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
	<p>количествено състояние, включени в програмите за мониторинг на подземни води – бр</p> <p>4. Извършени анализи за определяне на физикохимично и количествено състояние на подземни води – бр.</p> <p>5. Извършени оценки за актуализацията на химичното и екологично състояние на повърхностните води (бр.ВТ в добро състояние, бр.ВТ в лошо състояние, параметри ббулващи лошо състояние.) – бр.</p> <p>6. Извършени оценки за актуализацията на химичното и количествено състояние на подземните води (бр.ВТ в добро състояние, бр.ВТ в лошо състояние, параметри обуславящи лошо състояние) – бр.</p> <p>6. Мярка: Прилагане на екологосъобразно селско стопанство</p> <p>Индикатори за мониторинг: Животновъдни ферми, прилагащи изискванията на ДЗП извън нитратно уязвими зони (НУЗ) - бр. Ферми; Дял на фермите, изпълняващи програмата за предотвратяване и ограничаване на замърсяването в НУ - % от общия брой ферми в НУЗ Използвани неорганични азотни торове – кг/год; Използвани неорганични фосфорни торове – кг/год; Използвани органични торове – кг/год; Обучение на фермери и кампании- бр; Преобразувани земеделски земи в трайни или временни затревени площи, дка; Развитие на биологично земеделие - дка/общата обработваема площ; Сертифицирани биологични производители – брой/общия брой регистрирани земеделски производители.</p>	Годишно	МЗХ, Национална служба за растителна защита
Почви	<p>7. Мярка: Периодично извършване на мониторинг на показателите на почвите, съгласно Плана за мониторинг (чл. 29. от Закона за почвите), по време на експлоатацията на депата, кариери на суровини, изземване на инертни материали от реки и водоноси за опазване на почвите от замърсяване, включени в Приложения 1 и 2 на ЗООС.</p> <p>Индикатори за мониторинг: Превъзходение на нормите в почвения слой – концентрации над пределно допустимите (бр.)</p>	План за собствен мониторинг	МОСВ, РИОСВ ИАОС
Биоразнообразие, защитени територии и зони	<p>8. Мярка: Приемане на планове за управление на зоните по Natura 2000</p> <p>Индикатори за мониторинг: Издадени заповеди за определяне на зоните по директивата за птиците, от регистъра на зоните</p>	Годишно	МОСВ, РИОСВ

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
	за защита на водите – бр; Приети планове за управление на зоните по директивата за птиците, от регистъра на зоните за защита на водите – бр; Издадени заповеди за определяне зоните по директивата за местообитанията, от регистъра на зоните за защита на водите – бр; Приети планове за управление на зоните по директивата за местообитанията, от регистъра на зоните за защита на водите – бр.		
Въздух	<u>9. Мярка:</u> <u>Контрол влиянието на замърсяването от въздуха върху състоянието на водите</u> <u>Индикатори за мониторинг:</u> Горещи точки в района с превишения на компонентите на въздуха спрямо нормативните изисквания – бр. точки, бр. превишения, показатели с превишения.	Годишно	РИОСВ, ИАОС
Отпадъци	<u>10. Мярка:</u> <u>Закриване на нерегламентирани сметища и/или общинските депа.</u> <u>Индикатори за мониторинг:</u> Закрито нерегламентирано сметище - бр Проучване и почистване на отпадъци от реки и язовири – бр/км Рекултивирани сметища и депа – бр Изградени нови депа - бр Резултати от мониторинга на подземните води в района на депата — бр. параметри с превишение над стандартите за качество по подземните води	Годишно	РИОСВ, ИАОС, МОСВ Общини

- Мерките за наблюдение и контрол да се включат в цялостната система за наблюдение, контрол и оценка при прилагането на ПУРБ.
- При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им остраняване.

Дата: 29.12.2009г.

МИНИСТЪР:
(НОНА КАРАДЖОВА)

